

Documentatie
Nabestaanden van overleden familieleden
(NABESTAANDENTAB)

Bronvermelding

Bij publicaties over onderzoek geheel of gedeeltelijk gebaseerd op microdata van het CBS wordt als bronvermelding gebruikt:

“Resultaten gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstelling, c.q. opdrachtgever*] in projectnummer [XXXX] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek.”

Indien behoefte bestaat te verantwoorden dat de gebruikte onderzoeksdata niet zonder meer toegankelijk zijn bijvoorbeeld voor replicatie van het onderzoek kan daaraan worden toegevoegd:

“Deze microdata zijn onder voorwaarden voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie [Microdata: Zelf onderzoek doen | CBS](#).”

English version

“Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] in project number [XXXX] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

“Under certain conditions, these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: [Microdata: Conducting your own research | CBS](#).”

Beschikbare bestand(en):

De bestanden zijn beschikbaar over de perioden 2017 t/m 2025.

In de [Versiegeschiedenis](#) ziet u een overzicht van de beschikbare bestanden.

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare bestanden te raadplegen. Deze staan bij [Zelf onderzoek doen](#) in de catalogus onder het thema [Bevolking](#). Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
 - Zie [Onderzoeksomschrijvingen](#) voor meer informatie over alle onderzoeken.
-

Inhoudsopgave

Bronvermelding.....	2
Beschikbare bestand(en):	3
1. Inleiding.....	5
2. Toelichting op de inhoud van de bestanden	6
Onderwerp microdatabestand(en)	6
Beschrijving	6
Beschrijving van de populatie	6
Methodologie	7
Procesverloop.....	7
Bijlagen	7
3. Bestandsopbouw en toelichting.....	8
Bestandsopbouw	8
Toelichting op de variabelen	9
RINPERSOONS	9
RINPERSOON.....	9
RINPERSOONSOVERLEDEN.....	9
RINPERSOONOVERLEDEN	9
RELATIEOVERLEDEN	10
Versiegeschiedenis.....	12

1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (gepseudonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van “*Nabestaanden van overleden familieleden*”.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

Onderwerp microdatabestand(en)

Dit onderwerp is afkomstig uit het [Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden \(SSB\)](#).

Beschrijving

Dit bestand omvat alle nabestaanden van wie een of meerdere familieleden zijn overleden. Het betreft bloedverwante (ouders, kinderen, zussen/broers) en aanverwante familieleden (partners, stiefouders, stiefkinderen, stiefzussen/-broers). Ieder record vertegenwoordigt de relatie tussen een nabestaande en een overledene. Als een nabestaande meerdere familieleden is verloren, dan heeft die nabestaande dus meerdere records. En als iemand op het moment van overlijden meerdere levende familieleden achterliet, dan komt die overledene dus in meerdere records voor. Stel dat iemand eerst haar vader en daarna haar moeder verliest, dat de ouders niet gescheiden waren en dat zij geen verdere familie hadden. Dan zal het bestand drie records bevatten, namelijk een voor het nabestaande kind en de overleden vader, een voor de nabestaande moeder en de overleden vader en een voor het nabestaande kind en de overleden moeder. Kenmerken van nabestaanden en overledenen, waaronder de overlijdensdatum, kunnen uit andere componenten worden aangekoppeld.

This file contains the survivors of deceased family members, with family defined by both consanguineal (parents, children, siblings) and marital kinship (partners, stepparents, stepchildren, stepsiblings). Each record represents the relationship between a survivor and a deceased person.

Beschrijving van de populatie

De doelpopulatie bestaat uit alle nabestaanden die in leven waren op de dag dat het familielid overleed. Het bestand is cumulatief van aard. Wanneer een nabestaande eenmaal in een bestand voorkomt, blijft die in principe in latere jaargangen voorkomen. De verslagperiode loopt van 1 januari 1995 tot en met 31 december JJJJ. Het advies is om altijd de meest recente jaargang te gebruiken. Recentere jaargangen dekken niet alleen een langere verslagperiode, maar bevatten ook nagekomen informatie (met terugwerkende kracht). Zulke informatie leidt vooral tot een beter vaststelling van de verwantschap tussen nabestaanden en overleden zussen/broers (vol, half, onbekend). Ook wordt soms pas later duidelijk dat een nabestaande zelf in leven was op het moment dat het familielid overleed. En in enkele gevallen wordt iemands overlijden pas later bekend. Dit zorgt voor een lichte toename van de dekkingsgraad. Over een gegeven overlijdensjaar neemt het aantal nabestaanden van jaargang JJJJ tot JJJJ+1 met ongeveer 0,4% toe, van JJJJ+1 tot JJJJ+2 en van JJJJ+2 tot JJJJ+3 met 0,2%, en in latere jaargangen met 0,1% of minder. Sterfte van familieleden die in het buitenland woonden wordt slechts gedeeltelijk waargenomen. Verder wordt het aantal nabestaanden van een overleden ouder, zus/broer, ongehuwde partner of stieffamilielid licht onderschat. Dit komt doordat sommige ouder-kindrelaties niet geregistreerd staan, met name van personen wier ouders in het buitenland geboren zijn, en doordat sommige ongehuwde samenwoonrelaties onbekend zijn. Het bestand is bedoeld voor onderzoek naar de gevolgen van familiesterfte op

nabestaanden. Het is tevens geschikt om jaarlijkse tellingen te maken van nabestaanden; raadpleeg dan wel de documentatie van de bronbestanden, omdat daarin veranderingen kunnen optreden. Het bestand is niet geschikt voor tellingen van het totale aantal overledenen, omdat niet alle overledenen (evenveel) nabestaanden achterlaten.

Methodologie

Nabestaanden zijn geïdentificeerd als vanuit registers bekende familieleden van overleden personen. Om te bepalen of een nabestaande tijdens het overlijden van het familielid zelf in leven was, is gebruik gemaakt van informatie uit de Basisregistratie Personen (BRP). Bij het afleiden van de relaties tussen nabestaanden en overledenen is zoveel mogelijk aangesloten bij FAMILIENETWERKJJJTABVV. Sommige beslisregels behoeven toelichting. Overleden stieffamilie telt alleen mee als de personen waarlangs een stiefband ontstond (bijv. juridische ouder en diens partner) op het moment van overlijden bij elkaar samenwoonden; een huwelijk zonder samenwonen of een vroegere samenwoonrelatie zijn onvoldoende om als stieffamilie te worden gekwalificeerd. Stiefzussen/-broers die ook juridisch halfzus/-broer waren, zijn als halfzus/-broer gekwalificeerd. In enkele gevallen heeft een overledene volgens de registers een meervoudige relatie tot de nabestaande (bijv. zowel echtgenoot als zus/broer); in geval van een verbintenis en een andere relatie prevaleerde de verbintenis, maar in overige gevallen is zo'n relatie als onbekend gekwalificeerd.

Procesverloop

De componenten die aan dit bestand ten grondslag liggen zijn GBAOVERLIJDENJJJTABVV, GBAVERBINTENISPARTNERJJJBUSVV, GBASAMENWONERJJJBUSVV, KINDOUDERJJJTABVV, GBAADRESOBJECTJJJBUSVV en GBAPERSONENJJJTABVV. In sommige van die componenten wordt nagekomen informatie met terugwerkende kracht in latere jaargangen verwerkt; zulke informatie verschijnt dus ook pas in latere jaargangen van dit bestand. Om die reden bestaat er geen onderscheid tussen een voorlopige of definitieve versie van dit bestand. Het is bekend dat KINDOUDERJJJTABVV een aantal fouten bevat. In dit bestand zijn kind-ouderrelaties waarbij kinderen als hun eigen ouders geregistreerd stonden aan het begin van het productieproces verwijderd. Zodoende bevat het bestand geen records waarbij de verwantschap tussen nabestaande en overledene op een dergelijke foutieve kind-ouderrelatie berust.

Bijlagen

variabelenwaardenNABESTAANDENTAB.xlsx

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

VolgNr	Naam	Formaat
1	RINPERSOONS	A1
2	RINPERSOON	A9
3	RINPERSOONSOVERLEDEN	A1
4	RINPERSOONOVERLEDEN	A9
5	RELATIEOVERLEDEN	A3

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

RINPERSOONS

RINPERSOONS van de nabestaande persoon

Definitie

De bron waaruit een persoon identificerend nummer is afgeleid.

Toelichting bij de definitie

Samen met RINPERSOON identificeert deze variabele de nabestaande. In alle gevallen is de bron van de persoon-id de Basisregistratie Personen (BRP).

Codelijst

Waarde	Label
R	Rinpersoon wel in GBA/BRP

RINPERSOON

RINPERSOON van de nabestaande persoon

Definitie

Dit nummer identificeert een natuurlijk persoon. Het is een betekenis- en dimensieloos nummer.

Toelichting bij de definitie

Samen met RINPERSOONS identificeert deze variabele de nabestaande.

RINPERSOONSOVERLEDEN

RINPERSOONS van de overleden persoon

Definitie

De bron waaruit een persoon identificerend nummer is afgeleid.

Toelichting bij de definitie

Samen met RINPERSOONOVERLEDEN identificeert deze variabele de overledene. In alle gevallen is de bron van de persoon-id de Basisregistratie Personen (BRP).

Codelijst

Waarde	Label
R	Rinpersoon wel in GBA/BRP

RINPERSOONOVERLEDEN

RINPERSOON van de overleden persoon

Definitie

Dit nummer identificeert een natuurlijk persoon. Het is een betekenis- en dimensieloos nummer.

Toelichting bij de definitie

Samen met RINPERSOONSOVERLEDEN identificeert deze variabele de overledene.

RELATIEOVERLEDEN

Relatie van overledene tot nabestaande

Definitie

Type netwerkrelatie tussen twee personen.

Toelichting bij de definitie

Onbekend: overleden persoon met een meervoudige relatie tot de nabestaande, die niet tot de andere typen kan worden teruggebracht. Ouder: overleden juridische ouder van de nabestaande. Kind: overleden juridisch kind van de nabestaande. Zus/broer vol: overleden juridisch kind van beide juridische ouders van de nabestaande. Zus/broer half: overleden juridisch kind van één juridische ouder van de nabestaande, maar niet van de andere juridische ouder. Zus/broer onbekend: overleden juridisch kind van tenminste één juridische ouder van de nabestaande, onbekend of dit ook een kind van de andere juridische ouder was. Partner - gehuwd: overleden persoon die een huwelijk of geregistreerd partnerschap met de nabestaande had en daarmee samenwoonde. Partner - niet gehuwd: overleden persoon die een samenwoonrelatie met de nabestaande had, maar niet een geregistreerd partnerschap of huwelijk. Stiefouder: overleden (ongehuwde of gehuwde) samenwonende partner van een juridische ouder van de nabestaande, die niet zelf juridisch ouder van de nabestaande was. Stiefkind: overleden juridisch kind van de (ongehuwde of gehuwde) samenwonende partner van de nabestaande, die niet zelf juridisch kind van de nabestaande was. Stiefzus/broer: overleden juridisch kind van een stiefouder van de nabestaande, die niet juridisch zus/broer van de nabestaande was. Echtgenoot - niet samenwonend: overleden persoon die een huwelijk of geregistreerd partnerschap met de nabestaande had, maar daar niet mee samenwoonde.

Toelichting bij het gebruik

In dit bestand worden alleen overleden ouders, kinderen, volle zussen/broers, halfzussen/-broers, gehuwde partners, ongehuwde partners, stiefouders, stiefkinderen, stiefzussen/-broers en niet-samenwonende echtgenoten onderscheiden.

Codelijst

Waarde	Label
-	Onbekend
101	Buur
102	Buurtgenoot
201	Collega
301	Ouder
302	Co-ouder
303	Grootouder
304	Kind
305	Kleinkind
306	Volle zus of volle broer
307	Halfzus of halfbroer
308	Zus of broer (half of vol is onbekend)

Waarde	Label
309	Volle nicht of neef
310	Nicht of neef
311	Tante of oom
312	Partner, gehuwd
313	Partner, niet gehuwd
314	Schoonouder
315	Schoonkind
316	Schoonzus of schoonbroer
317	Stiefouder
318	Stiefkind
319	Stiefzus of stiefbroer
320	Aangetrouwde volle nicht of neef
321	Aangetrouwde nicht of neef
322	Aangetrouwde tante of oom
323	Echtgenoot - niet samenwonend
401	Huisgenoot
402	Huisgenoot, instelling
501	Klasgenoot basisonderwijs
502	Klasgenoot speciaal onderwijs
503	Klasgenoot voortgezet onderwijs
504	Klasgenoot middelbaar beroepsonderwijs
505	Klasgenoot hoger beroepsonderwijs
506	Klasgenoot wetenschappelijk onderwijs

Versiegeschiedenis

<i>Bestandsnaam</i>	<i>Reden</i>
NABESTAANDEN2017TABV1 t/m 2025TABV1	Eerste plaatsing